

Soudě podle projevů izraelských vůdců se zdá, že velká válka je na spadnutí

Autor: Jan Procházka

- komentář k současné krizi v Sýrii

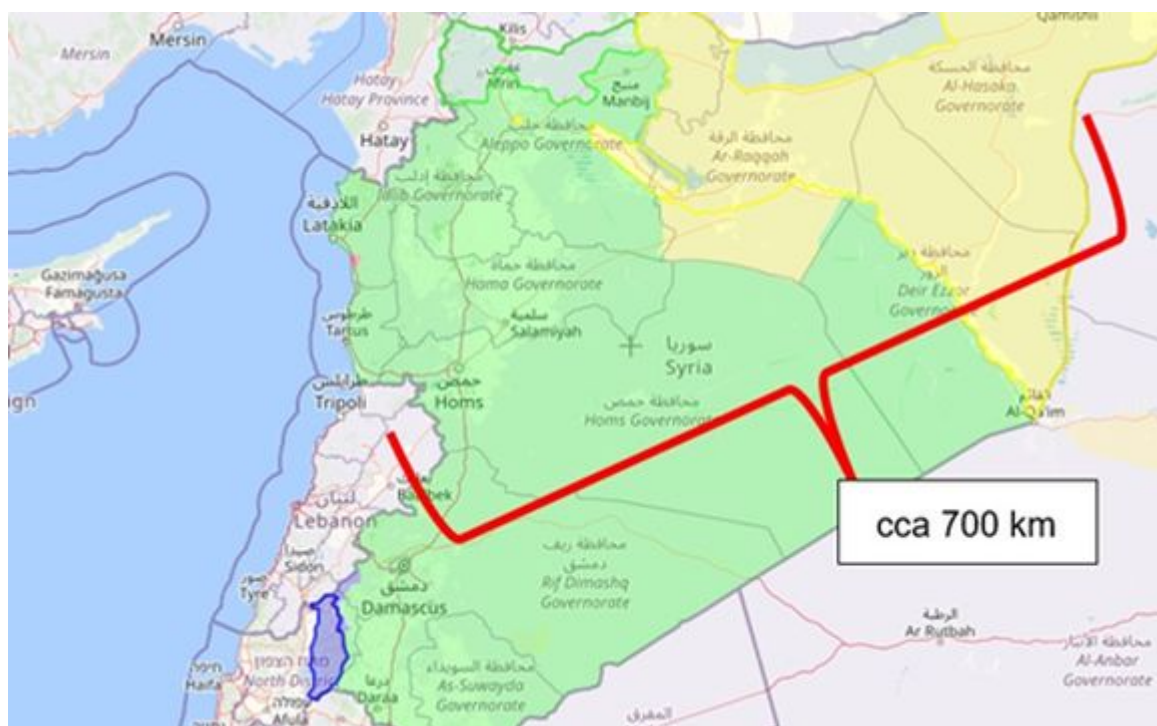
Hle, dávná sionistická myšlenka vytvoření Velkého Izraele je opět o krok blíže. V izraelském zpravodajství se o ní hovoří celkem otevřeně a zároveň prakticky představuje politický program vládnoucí militaristické strany Likud. Nemá smysl moralizovat, je to geopolitika, ale ano, také mi vadí ta nevyrovnanost, kdy jeden „vytváří nárazníkové pásmo“, zatímco druhý provádí „nevyprovokovanou agresi“. Asi jako když proti sobě šachují na šachovnici černý s bílým. Černý začne brát jako první, čímž se provedl „nevyprovokovanou agresi“, zatímco bílý byl její nevinná oběť.

Doposud měli Izraelci určité zábrany. Ostatní regionální hráči drželi celkem silné pozice v okolních zemích. Írán měl přes šíitskou Sýrii a Irák pozemní zásobovací koridor do Libanonu pro vyzbrojování Hizballáhu. Turci vyzbrojovali své bratry v Gaze (málo se o tom ví, ale turecká vládnoucí **Strana spravedlnosti a rozvoje** je stejně jako Hamás pobočkou **Muslimského bratrstva**, vlivné organizace s neformálním sídlem v Kataru, jejíž politický program spočívá v obnovení Arabské říše.)

Izraelské vládnoucí kruhy vycítily historickou šanci. Zhroucení bezpečností architektury světa

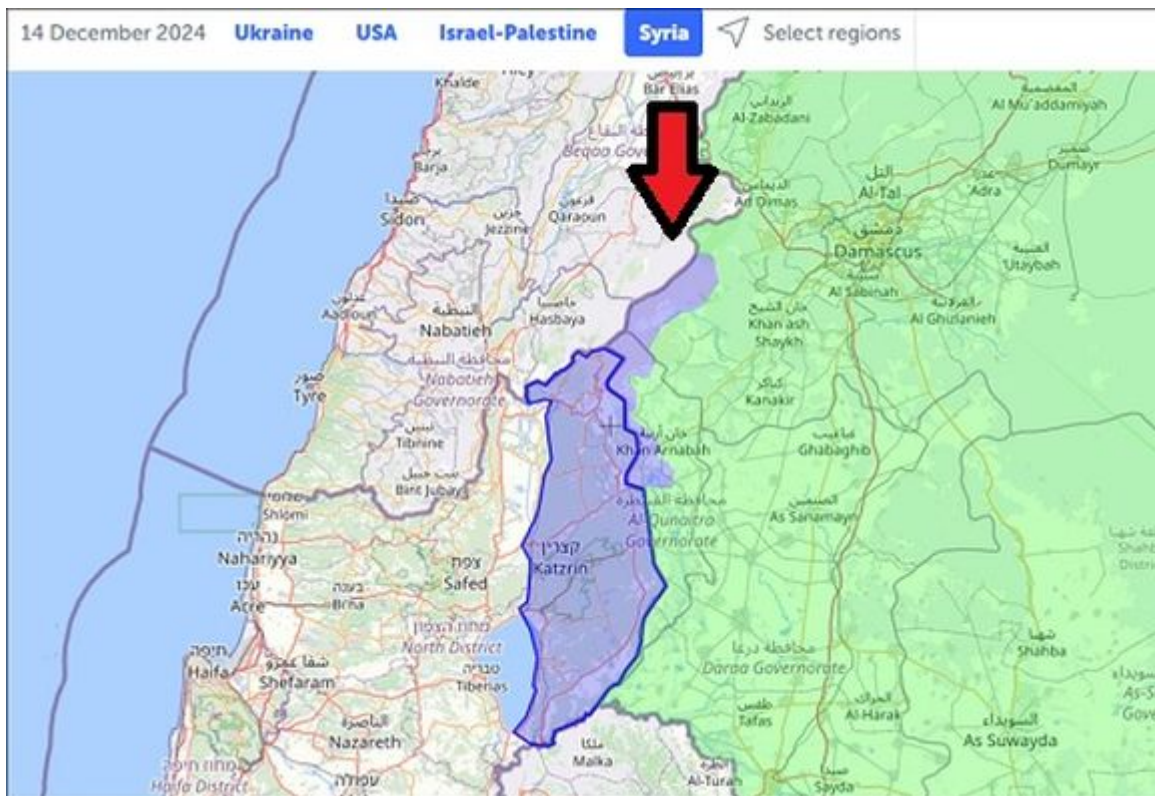
První geopolitickou nevýhodou Izraele je fakt, že je celkem malý, nemá *strategickou hloubku* ani pořádné přirozené hranice (kvůli této nevýhodě r. 1973 během **jomkipurské války** téměř zanikl). Postavení Izraele se sice zlepšilo s **šestidenní válkou** r. 1967, kdy anektoval jordánský **Západní břeh Jordánu** (Předjordánsko), egyptské **Pásmo Gazy**, Sinajský poloostrov a **Suezský průplav**, ale o poloostrov a průplav přišel v důsledku diplomatických handlů v 70. letech. Anexe Golanských výšin, které *de iure* patří Sýrii, dala Izraeli kontrolu nad jedinými zdroji pitné vody v regionu a přirozenou hranici. Zábor hraničních pohoří se zdůvodňoval tím, že pokud by nepřátelé vytáhli na **Golanské výšiny** salvové raketomety, ocitla by se polovina hustě obydlené pobřežní nížiny Izraele v jejich dostřelu, nemluvě o možnosti odklonění vodních toků, na kterých je závislá větší část izraelského zemědělství.

Írán ztratil možnost zásobovat své pobočky v Sýrii a Libanonu pozemním a leteckým koridorem. Vzhledem k námorní blokádě Íránu zůstane Hizballáh osamocený. Proti izraelské armádě má Libanon - vylidněná země bez průmyslu, rozvrácená izraelsko-palestinskými konflikty, jen malou šanci

Druhou geopolitickou nevýhodou Izraele je nízký počet obyvatel - sedm nebo osm milionů Židů, k tomu pouhých několik tisíc arabských křesťanů a Drúzů ochotných sloužit v IDF. K obsazení a kontrole Libanonu a Sýrie by potřeboval Izrael navzdory technologické a materiální převaze dlouhodobě zmobilizovat statisíce vojáků, které nemá. Právě ukončené války v Gaze a Libanonu ukázaly, že i izraelskou armádu lze na celkem malém území

vyčerpávat – Pásmo Gazy je velké jako dvě Prahy, přesto dobýt jej trvalo zhruba rok, Izraelci mají také ztráty, nejsou schopni zajistit stoprocentní kontrolu obsazených území a v izraelské společnosti samotné roste napětí a nesouhlas s oběma válkami. S přicházející změnou v politickém vedení USA by se mohlo podařit tuto nevýhodu vykompenzovat. Palebnou podporu, logistiku, zásobování a desetitisíce chybějících vojáků (třeba jen do izraelského týlu) by mohly dodat Spojené státy, jejichž společnost neustálé „svaté války“ vyžaduje a klíčová ministerstva Spojených států řídí Izraeliti. (Nevím, zda se smí říkat, že něco „řídí Židi“, takže jen odkazuji na studnici moudrosti, kde čtu, že třeba **Victoria Nuland**, **Janet Yellen** nebo **Anthony Blinken** jsou dokonce judaisty.) Koneckonců Izrael již nyní funguje jako největší americká vojenská základna Blízkého východu nebo naopak, Spojené státy slouží Izraeli jako nevyčerpatelný krmelec.

Syrské území anektované Izraelci během prvních dnů zhroucení šíitského režimu v Sýrii. Zdroj: syria.liveuamap.com

Izraelci zatím využili (zneužili) chaosu v Sýrii k tomu, aby ji **vybombardovali a zničili** téměř veškerou vojenskou infrastrukturu a vybavení syrské armády. Je s podivem, že noví vládcí Sýrie na to naprosto nereagovali – jejich největší nepřáteli jsou šíité a Kurdové. (Celá situace připomíná bitku v hospodě mezi junáky z Dolní Lhoty a Horní Lhoty, zatímco pán z Brna si v klidu dopije pivo.)

Hyperbolická konspirační vložka: Kdo je vůbec zač ten „**Muhammad Golanský**“? Nikdy jsem o něm nic neslyšel, ani nevypadá jako Syřan (spíše jako Turek nebo Žid z Černomoří). Jasně, je to jen dojmologie. Asi je to nepravděpodobné, ale tolik by mě nepřekvapilo, kdyby se ukázalo, že jde ve skutečnosti o Izraelce. Pokud ano, byl by to operaci s pagery a vybombardování plynovodů v Íránu další úspěch izraelských tajných služeb. Ostatně proč ne – založit si vlastní Islámský stát v Sýrii, získat z Turecka zbraně a militanty a převzít Sýrii na Erdoğanův účet. Izraelci a Američané zabrali jediné významné zdroje vody v Sýrii (Golanské výšiny a Eufrat), obsadili ropná pole, neomezeně bombardují syrskou vojenskou infrastrukturu a sklady. A Muhammad Golanský ani nepípl a místo toho se soustředí na válku proti vlastnímu obyvatelstvu – alávitům, křesťanům a Kurdům. Nepřipomíná až příliš nápadně toto podivné počínání jistého izraelského prezidenta jistého východoevropského státu?

Drúzové se již obrátili na Izraelce s žádostí o pomoc a požádali o anexi svých oblastí, víceméně v hranicích bývalé francouzské koloniální autonomie **Džabal ad-Drúz**. Následovat nejspíš budou syrští křesťané – pro obě etnika je snesitelnější žít pod šikanou izraelských úřadů než čelit genocidě ze strany wahhábitů. Izraelská armáda mezitím začala obsazovat pohoří **Antilibanon** a obkličovat jižní Libanon z východu, zabrala východní svahy **Har Chermonu**, zbytek Golanských výšin, všechna významná prameniště a strategické pozice nad Damaškem. Město je nyní prakticky izraelským rukojmím – polovina města leží na dostřel z přilehlých hor, a může se tak ocitnout v podobné pozici jako bosenská města za války v Jugoslávii.

K opětovnému převzetí **Sinajského poloostrova** nechybí mnoho. Egypt – vojenská diktatura – je před výbuchem a Muslimští bratři tvoří navzdory tvrdé perzekuci největší politickou frakci. (Velkou ranou pro Bratry byla **hromadná poprava** 529 předních členů r. 2014. Od té doby popravy Bratrů běží stále, byť ne v takovém měřítku.) Egypťané by se mohli cítit povzbuzeni úspěchem Bratrů v Sýrii a po příchodu dvoumilionové posily z Pásma Gazy – těch, kdo přežili současnou válku a které Izrael nakonec nejspíš potichu nuceně vysídlí – by mohly v Egyptě opět vypuknout nepokoje. V Jordánsku, kde Palestinci tvoří asi 50 % obyvatelstva a zejména na východním břehu Jordánu, kde tvoří dokonce většinu, není situace příliš odlišná. Izraelský tisk píše, že Egypťané opět budují opevnění v Tiranské úžině – přesně tak začala r. 1956 **Suezská krize**.

Na Blízkém východě se nyní potkává pět imperiálních snů.

1. Sen o globální americké hegemonii vyživované ropnými poli v Perském zálivu
2. Sionistický sen o Velkém Izraeli.
3. Arabský sen o nové Umájjovské říši (chalífátu).
4. Turecký sen o revizi výsledků první světové války a obnovení Osmanské říše (sultanátu).
5. Sen o obnovené Perské říši (šíitském Ílchanátu).

První čtyři jmenované imperiální sny spolu zatím nejsou v rozporu a mnoho let budované

perské vlivové struktury utrpěly zásadní ztrátu. Kamenem úrazu se po odříznutí iránského vlivu stane provincie Damašek, která je významná pro všechny. Umájjovská mešita v Damašku je příliš cenná pro šíity, kteří zde uchovávají své relikvie, mimo jiné hlavu Jana Křtitele a hlavu Muhammadova zete Husajna, zároveň i pro sunnity, protože šlo o sídelní město prvních volených (sunnitských) umájjovských chalífů, 1] a také pro sionisty, protože pokud jde o dosažení Eufratu, Damašek nelze obejít. **Ovládnutí Suezského průplavu (mezinárodního obchodu), ropných polí, zemědělské půdy a zdrojů sladké vody společně s jadernými bombami a Američany v zádech by udělalo z Izraele přirozenou velmoc v regionu.**

Co se asi stane, pokud Izrael s Američany zaútočí na Írán a oba režimy vyvolají na Blízkém východě velkou válku? Namalují si aktivistky syrskou vlajku na prsa? Vydá OSN další rezoluci? Američané vše v Radě bezpečnosti OSN vetují. Navíc, Izraelci nikdy žádné rezoluce OSN významně nedodržovali – argumentovali tím, že muslimové mají v OSN převahu, a navíc jeho geografie byla vždy jaksi hmotnější než nějaké rezoluce.

Historická příležitost se nabídne již brzy. Hegemon po neúspěchu v Afghánistánu a na Ukrajině touží po nové svaté válce a izraelští militaristé vědí, že jedinečná šance učinit další krok k vytvoření Velkého Izraele se nemusí po dlouhá desetiletí opakovat. Dokáže Írán sestavit do Trumpovy inaugurace odstrašující arzenál či jadernou bombu, která by jako jediná byla šíitům schopna zajistit s Izraelci paritu a přinést – navzdory jistým dlouhodobým rizikům – tolik vzácný mír? 2]

Poznámky:

1] Spíše než sunnitských lépe řečeno džamáitských. Sunnitský islám sám sebe nazývá *Ahl sunna wa-l-džamá-a*, tedy Lid tradice a volby. Odlišujícím znakem od šíitů (spíše **alávitů** podle Šíat Alí) u nich není ani tak ona tradice jako spíše ona *džamá-a*, „volba“ (chalífy) nebo „úmluva“. Sunnité nepovažují šíity za muslimy, ale za ďábly a odpadlíky od islámu.

2] Rizika jsou zřejmá, pokud si pořídí jadernou zbraň Írán, budou o ni usilovat i Turecko a Saúdská Arábie. Vzhledem k tomu, jak je celý region labilní, nabízí se otázka, jaká jsou rizika případného zneužití. Na druhou stranu, možná by právě jaderná bomba zacementovala region v současných pozicích a zafungovala jako klíčová stabilizační proměnná. (Což je ostatně i náš momentální evropský zájem – nebo tady snad chceme další miliony muslimských uprchlíků? Chceme, aby se do evropských velkoměst přenesly lokální konflikty mezi zde již usazenými miliony saláfistů s dalším milionem nově příchozích šíitů?) Jadernou bombu má ostatně již desítky let i Pákistán a navzdory pohraničním konfliktům s Indií ji nikdy nepoužil.